

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011130
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Eliaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011130.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Michala Eliaša a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Milana Straku v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. F., A. G. XXX/X, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, na neverejnom zasadnutí dňa 07. marca 2024, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. decembra 2023, sp. zn. 7Pp/19/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. decembra 2023, sp. zn. 7Pp/19/2023, bolo rozhodnuté nasledovne:

„I. Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 a § 67 ods. 1 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX, podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/47/2019 zo dňa 11.10.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/133/2019 zo dňa 08.01.2020.

II. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona sa odsúdenému určuje skúšobná doba vo výmere 3 (tri) roky a súčasne sa nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 2 (dva) roky a zároveň sa odsúdenému ukladajú v čase probačného dohľadu nasledujúce obmedzenia a povinnosti:

- podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zákona zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok,
- podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona príkaz zamestnať sa alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.“

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal prokurátor sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia.

Prokurátor podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia poukázal na obsah výrokovej časti napadnutého uznesenia. Ďalej uviedol nasledovné:

„Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia Okresného súdu Trenčín vyplýva, že samosudca u odsúdeného A. B. konštatuje splnenie všetkých troch základných podmienok na rozhodnutie o podmienечnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného. Uvedenými podmienkami sa rozumie v prvom rade vykonanie potrebnej časti z výmery uloženého trestu, čo je podmienkou formálnou, a následne dve materiálne podmienky, ktoré predstavujú plnenie si povinností a správanie sa v rámci výkonu trestu odňatia slobody v ústave a prognóza vedenia riadneho života po prepustení na slobode.

So splnením prvej základnej podmienky, tak ako je opísaná v sťažnosťou napadnutom uznesení Okresného súdu Trenčín sa dá súhlasiť, nakoľko odsúdený vykonal pomernú časť trestu odňatia slobody, ktorá ho oprávňovala podať si žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Avšak voči splneniu ďalších dvoch materiálnych podmienok na podanie takejto žiadosti a hlavne s argumentáciou samosudkyne v sťažnosťou napadnutom uznesení sa súhlasiť nedá.

Opierajúc sa o hodnotenie vypracované riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava, som toho názoru, že odsúdený vykonával svoj doterajší trest v súlade s pravidlami a stanovami ústavu a resocializačná prognóza je u odsúdeného hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy. Ústav však ďalej konštatuje, že odsúdený čiastočne spĺňa podmienky na podmiennečné prepustenie.

Z ustanovenia § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal trest odňatia slobody v zodpovedajúcom rozsahu, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Vykonanie zákona zodpovedajúcej časti uloženého trestu a pozitívne hodnotenie správania odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu nepostačuje preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmiennečné prepustenie. Zmysle podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť odôvodnené a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívami a spôsobom vykonania činu, pretože len za toto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Tu je potrebné uviesť, že odsúdenému bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin drogového charakteru výrazne pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, pričom aj prokurátor v odvolacom konaní poukazoval na skutočnosť, že takto nízky trest nie je dostatočný z hľadiska generálnej prevencie. Napriek tejto skutočnosti bol menovanému ponechaný trest tak ako bol uložený prvostupňovým rozhodnutím Okresného súdu a ktorý si odsúdený aktuálne vykonáva. S prihliadnutím na skutočnosť, že odsúdený nespĺňa podmienky vedenia riadneho života v budúcnosti, čo vychádza najmä zo stredného rizika recidívy, som toho názoru, že jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa javí ako predčasné.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody preto Krajskému súdu Trenčín navrhujem, aby uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 7Pp 19/2023 zo dňa 19.12.2023 v zmysle ustanovenia § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil a uloží orgánu, proti ktorému rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.“

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie

napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie materiálnej zákonnej podmienky spočívajúcej v preukázaní polepšenia sa odsúdeného, krajský súd zdôrazňuje, že okresný súd v napadnutom uznesení poukázal na zistené skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru o splnení uvedenej zákonnej podmienky pre podmiennečné prepustenie. Medzi rozhodné skutočnosti, o ktoré okresný súd oprel svoje rozhodnutie, patrí zistenie, že správanie odsúdeného, ktorý je po prvýkrát vo výkone trestu, a to v minimálnom stupni stráženia, je stabilizované a na požadovanej úrovni. Z týchto dôvodov sa krajský súd stotožnil s názorom okresného

súdu, podľa ktorého v správaní odsúdeného vo výkone trestu došlo k zlepšeniu, čoho prejavom je plnenie stanoveného programu zaobchádzania vo všetkých bodoch. Z hodnotenia ústavu pritom nevyplývalo, že by sa jednalo o účelové konanie odsúdeného, ktorého cieľom malo byť navodenie dojmu o plnení podmienok pre podmienené prepustenie. Preto podľa názoru krajského súdu je dôvodný záver okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestov odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o splnenie zákonnej podmienky možného očakávania, že odsúdený v budúcnosti bude viesť riadny život v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona, aj túto okresný súd vyhodnotil správne. Krajský súd konštatuje, že odsúdený má v odpise z registra trestov evidovaný iba 1 záznam týkajúci sa jeho trestu odňatia slobody, ktorý vykonal pre spáchaný obzvlášť závažný nedovolený výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov. Odsúdený tento trest už vykonal v pomerne dostatočnej dĺžke (v 3-štvrtinách ku dňu 31.07.2023), pričom počas výkonu trestu si uvedomil následok trestného činu, ktorého sa dopustil, čím dospel nielen ku kritickému postoju k spáchanej trestnej činnosti (trestný čin nedovolený výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov), ale aj vytvoreniu si životných ambícií vedúcim k správne budúcu fungovaniu jeho riadneho života. S ohľadom na uvedené skutočnosti dospel krajský súd k záveru, že okresný súd sa zaoberal skutočnosťami svedčiacimi tak v prospech, ako aj v neprospech odsúdeného, na rozdiel od prokurátora, ktorý poukázal len na negatívne poznatky súvisiace s osobou odsúdeného. Okresný súd súčasne zrozumiteľne vysvetlil, prečo ho tieto skutočnosti nevedli k záveru o nemožnosti očakávať od odsúdeného, že v budúcnosti povedie riadny život.

S poukazom na výchovný účel trestu podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona a na okresným súdom správne preukázané polepšenia sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, tak možno rozumne predpokladať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny spôsob života, k čomu má dopomôcť nielen skúšobná doba uložená v primeranej dĺžke za súčasného nariadenia probačného dohľadu spojeného s primeranými obmedzeniami a povinnosťami, ktoré by mali eliminovať možné rizikové faktory u odsúdeného.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť **n i e j e** prípustná.